

ประกาศมหาวิทยาลัยนวมินทราชินี
เรื่อง คู่มือการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยนวมินทราชินี

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีคู่มือการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนวมินทราชินี เพื่อให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนวมินทราชินี พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยนวมินทราชินี ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๕ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยนวมินทราชินี ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการส่งเสริมวิชาการและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนวมินทราชินี ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ อธิการบดีจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยนวมินทราชินี เรื่อง คู่มือการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนวมินทราชินี”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยนวมินทราชินี ให้เป็นไปตามคู่มือแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(รองศาสตราจารย์อนันต์ มโนมัยพิบูลย์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยนวมินทราชินี

คู่มือการทวนสอบ
มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

คณะกรรมการส่งเสริมวิชาการและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
ปีการศึกษา ๒๕๖๕

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเดิม) ได้ออกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยได้ให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของหลักสูตร เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการ การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคม และผู้มีส่วนได้เสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้สะดวกโดยให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกข้อมูลหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ (Thai Qualifications Register : TQR) เมื่อสถาบันฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครั้งหนึ่งของหลักสูตร ซึ่งตามเงื่อนไขดังกล่าวหลักสูตรจะต้องประเมินคุณภาพภายในและมีผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดหลักสูตร (มคอ. ๒) โดยมีคะแนนเฉลี่ยในระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน ๒ ปี โดยหนึ่งในข้อบ่งชี้ดังกล่าว คือ ต้องมีการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาที่กำหนดใน มคอ. ๓ - ๔ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการส่งเสริมวิชาการและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชจึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้ส่วนงานได้ใช้สำหรับเป็นแนวปฏิบัติในการทวนสอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันต่อไป

คณะกรรมการส่งเสริมวิชาการและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ส่วนที่ ๑

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาระบบและกระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา เป็นการกำหนดเพื่อเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการกำหนดการทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ไว้ ดังนี้ “สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดในหลักสูตร/สาขาวิชา เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้วให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนด”

ความสำคัญของการทวนสอบ

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการทวนสอบจะสะท้อนผลรายวิชาและหลักสูตร ดังนี้

๑. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่แต่ละรายวิชาได้รับจากการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงข้อบกพร่อง หรือส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป
๒. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีกว่าเดิม
๓. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการศึกษา ผลจากการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน การติดตามประเมินผล และการประกันคุณภาพของหลักสูตร

ความหมายของการทวนสอบ

การทวนสอบ หมายถึง การดำเนินการหาหลักฐานด้วยวิธีการใด ๆ เช่น การสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ ฯลฯ เพื่อพิสูจน์ว่า สิ่งที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ การทวนสอบมาตรฐานมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะต้องดำเนินการให้ความมั่นใจได้ว่ามาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันในแต่ละส่วนงานของ

ระบบและกลไกการทวนสอบ

เพื่อให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ ส่วนงานหรือหลักสูตรจึงต้องกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด เพื่อให้ได้ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดหลักสูตร (มคอ. ๒) มีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไป โดยมีรูปแบบและกลไกในการทวนสอบ ดังนี้

๑. ให้ส่วนงานแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาของหลักสูตร.....สาขาวิชา.....ในแต่ละปีการศึกษา ประกอบด้วย

- (๑) รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำหลักสูตร
- (๓) กรรมการจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบ/อาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชา/รายวิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกส่วนงานหรือภายนอกมหาวิทยาลัย (ตามความเหมาะสมของแต่ละวิชาชีพ)

จำนวนกรรมการในแต่ละข้อพิจารณาตามความจำเป็นของปริมาณภาระงานของคณะกรรมการ โดยกำหนดให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ

๒. การดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

(๑) คณะกรรมการทวนสอบฯ กำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนของการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

(๒) คณะกรรมการทวนสอบฯ กำหนดปฏิทินการดำเนินงานการทวนสอบประจำปีการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมและระยะเวลาที่ต้องดำเนินการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทั้งรายวิชาทฤษฎีและรายวิชาปฏิบัติ

(๓) คณะกรรมการทวนสอบฯ ให้หลักสูตรที่เปิดดำเนินการจัดส่งรายชื่อวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษานั้น ๆ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ ไปยังคณะกรรมการทวนสอบฯ

(๔) คณะกรรมการทวนสอบฯ สุ่มรายวิชาจำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา โดยแบ่งสุ่มในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อดำเนินการทวนสอบโดยพยายามกระจายการทวนสอบให้ครบทุกรายวิชาในหลักสูตรตลอดระยะเวลาของหลักสูตร สำหรับรายวิชาศึกษาทั่วไป และรายวิชาพื้นฐานควรดำเนินการทวนสอบทุกรายวิชา

(๕) คณะกรรมการทวนสอบฯ แจ้งรายชื่อรายวิชาที่จะทวนสอบไปยังหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรประสานงานกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาหรืออาจารย์ผู้สอนรายวิชาในการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ได้แก่

- รายละเอียดของหลักสูตร หรือ มคอ. ๒
- รายละเอียดของรายวิชา หรือ มคอ. ๓-๔
- รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา หรือ มคอ. ๕-๖
- รายงาน/ผลงาน/ชิ้นงานที่รายวิชาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้

ของนักศึกษา และคะแนนผลการตรวจผลงาน

- ข้อสอบและคะแนนผลการสอบ หรือคะแนนส่วนอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชา

- เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (ถ้ามี)

(๕) คณะกรรมการทวนสอบฯ ดำเนินการทวนสอบตามกระบวนการหรือขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด โดยการทวนสอบในแต่ละรายวิชาควรให้สอดคล้องกับธรรมชาติหรือบริบทของรายวิชา เช่น การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ เพื่อยืนยันและพิสูจน์ว่าสิ่งที่กำหนดนั้นได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันและมีการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

(๖) คณะกรรมการทวนสอบฯ จัดทำรายงานผลการทวนสอบประจำปี การศึกษา และรายงานผลให้หลักสูตรและส่วนงานรับทราบ เพื่อหลักสูตรจะได้วางแผนพัฒนาและปรับปรุงรายวิชา และแจ้งผลการพิจารณาของหลักสูตรไปยังผู้รับผิดชอบรายวิชาเพื่อพิจารณาวางแผนพัฒนาและปรับปรุงรายวิชาให้เป็นไปตามความต้องการของหลักสูตรต่อไป และให้ผู้บริหารส่วนงานรายงานผลการทวนสอบไปยังคณะกรรมการประจำส่วนงานด้วย

วิธีการทวนสอบ

คณะกรรมการทวนสอบฯ อาจเลือกใช้วิธีการทวนสอบต่าง ๆ คือ การทวนสอบจากเอกสารต่าง ๆ การทวนสอบโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน การทวนสอบโดยการสัมภาษณ์นักศึกษา ซึ่งคณะกรรมการทวนสอบฯ ควรใช้การทวนสอบจากเอกสารต่าง ๆ ก่อน ถ้าต้องการข้อมูลเพิ่มเติม อาจเลือกใช้การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนหรือนักศึกษาเพื่อค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

กระบวนการทวนสอบ

ในการทวนสอบคณะกรรมการทวนสอบฯ ควรดำเนินการทวนสอบโดยใช้แนวทาง ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของรายวิชา (มคอ.๓-๔) ในหมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายของรายวิชา หรือหมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชา หรือหมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล กับหลักสูตร (มคอ. ๒) หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล และแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping) เพื่อประเมินว่ารายวิชาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนครอบคลุมครบถ้วน และตรงตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ รวมถึงความสอดคล้องแต่ละหมวดที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลในรายวิชา

โดยสรุป คณะกรรมการทวนสอบฯ อาจใช้แบบเช็คลิสต์ ดังนี้

- () ความสอดคล้องของหมวดต่าง ๆ ภายในรายวิชา (มคอ. ๓-๔) กับหลักสูตร (มคอ. ๒) หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล และ curriculum mapping
- () ความสอดคล้องของหมวด ๒ จุดมุ่งหมายของรายวิชา หมวด ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชา และ หมวด ๕ แผนการสอนและการประเมินผลในรายวิชา (มคอ. ๓-๔)

๒. การประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชาในด้านต่าง ๆ และผลประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ความเหมาะสมของรูปแบบวิธีการสอนกับวิธีการประเมินผลและข้อคิดเห็น

๓. คณะกรรมการทวนสอบฯ ทำการสรุปผลการทวนสอบในภาพรวมของรายวิชาและข้อเสนอแนะในภาพรวมที่ได้จากการทวนสอบ

๔. คณะกรรมการทวนสอบฯ จัดทำรายงานการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาของหลักสูตร...สาขาวิชา...เพื่อส่งให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประจำปีการศึกษา....และผู้บริหารส่วนงาน เพื่อเสนอคณะกรรมการประจำส่วนงาน เพื่อดำเนินการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

การรายงานการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ในการจัดทำรายงานผลการทวนสอบ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- ๑. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
- ๒. รายวิชาในแผนการศึกษาในหลักสูตร และรายวิชาที่ทวนสอบ
- ๓. การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา
- ๔. ผลการทวนสอบแต่ละรายวิชา (ตามจำนวนรายวิชาที่ทวนสอบ)
- ๕. สรุปผลการทวนสอบรายวิชาของหลักสูตร
- ๖. ภาคผนวก เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบ

สรุปผลการทวนสอบ

คณะกรรมการทวนสอบฯ แจ้างผลการประเมินโดยรวบรวมผลการประเมินการทวนสอบในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร พร้อมสรุปภาพรวมให้ผู้รับผิดชอบหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรทราบ นอกจากนี้หลักสูตรอาจใช้ข้อมูลจากแบบประเมินรายวิชาและแบบประเมินการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยให้นักศึกษาประเมินผลภายหลังการสิ้นสุดการเรียนในแต่ละรายวิชาว่า ได้เกิดผลการเรียนรู้ที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชาคาดหวังหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

การนำผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชาไปรายงานผลใน มคอ. ๕-๖ และ มคอ. ๗

หลังจากทราบผลการทวนสอบรายวิชา

๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานำข้อมูลผลการทวนสอบรายวิชามารายงานใน มคอ. ๕-๖ หมวดที่ ๓ สรุปผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ในข้อที่เกี่ยวกับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
๒. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรนำรายงานการผลทวนสอบรายวิชาเป็นเอกสารหลักฐานในการประเมินคุณภาพหลักสูตร ใน มคอ. ๗ หมวดที่ ๖
๓. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตรนำรายงานผลการทวนสอบรายวิชาไปให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร ในหมวดที่ ๖ แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร ข้อ ๒ ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตร ใน มคอ. ๗
๔. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการทวนสอบรายวิชาไปทบทวน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการปรับปรุงหลักสูตร

.....